

İLKIN BEHBUDOV
Bakı Biznes Universteti
Magistrant
Ilkinbebudov188@gmail.com
Həsən Bəy Zərdai st.88a.Baku

SİĞORTA SEKTORUNDA SƏMƏRƏLİLİK GÖSTƏRİCİLƏRİ SİSTEMİ

Xülasə

Səmərəlilik göstəriciləri sığortaçılar üçün öz fəaliyyətini qiymətləndirmək, təkmilləşdirilməli sahələri müəyyən etmək və əməliyyat mükəmməlliyini təmin etmək üçün vacib vasitə kimi xidmət edir. Səmərəlilik göstəricilərinin möhkəm sistemini tətbiq etməklə, sığortaçılar özlərinin əsas fəaliyyət göstəricilərinə nəzarət edə, tərəqqini ölçə və səmərəliliyini artırmaq üçün əsaslandırılmış qərarlar qəbul edə bilərlər. Bu essədə müzakirə olunan göstəricilər sığortaçının anderraytinq təcrübələri, iddiaların idarə edilməsi, xərclərə nəzarət, müştərilərin saxlanması və investisiya strategiyaları haqqında dəyərli fikirlər təqdim edir. Nəhayət, səmərəli sığorta şirkəti bazar problemlərini həll etmək, maraqlı tərəflərə dəyər təqdim etmək və davamlı inkişafa nail olmaq üçün daha yaxşı mövqe tutur.

Səmərəlilik şirkətlərin əməliyyatlarını optimallaşdırmağa, xərcləri idarə etməyə və sığortalılara dəyər təqdim etməyə çalışdığı sığorta sektorunda uğur üçün mühüm amildir. Bu məqsədlərə nail olmaq üçün sığorta şirkətləri onların fəaliyyətini ölçməyə və təkmilləşdirməyə kömək edən hərtərəfli səmərəlilik göstəriciləri sisteminə etibar edirlər. Bu essədə biz sığorta sektorunda belə bir sistemin əhəmiyyətini araşdıracağıq və səmərəliliyi qiymətləndirmək üçün ümumi istifadə olunan əsas göstəriciləri araşdıracağıq

Açar sözlər:Səmərəlilik,sığorta,xərc nisbəti, zərər nisbəti

Giriş

Səmərəlilik şirkətlərin əməliyyatlarını optimallaşdırmağa, xərcləri idarə etməyə və sığortalılara dəyər təqdim etməyə çalışdığı sığorta sektorunda uğur üçün mühüm amildir. Bu məqsədlərə nail olmaq üçün sığorta şirkətləri onların fəaliyyətini ölçməyə və təkmilləşdirməyə kömək edən hərtərəfli səmərəlilik göstəriciləri sisteminə etibar edirlər(wikipedia). Bu essədə biz sığorta sektorunda belə bir sistemin əhəmiyyətini araşdıracağıq və səmərəli-

liyi qiymətləndirmək üçün ümumi istifadə olunan əsas göstəriciləri araşdıracağıq.

Sığorta Sektorunda səmərəlilik:

Sığorta sektorunda səmərəlilik sığorta şirkətlərinin giriş və ya resurslardan istifadəni minimuma endirməklə hasilatı maksimuma çatdırmaq qabiliyyətinə aiddir. O, sığortaçının əməliyyatlarının müxtəlif aspektlərini, o cümlədən anderraytinq, iddiaların işlənməsi, xərclərin idarə edilməsi, investisiya strategiyaları və müştəri xidmətlərini əhatə edir. Səmərəliliyin artırılması sığortaçılar üçün rəqabətqabiliyyətli qalmaq, gəlirliliyi qorumaq və uzunmüddətli artımı davam etdirmək üçün çox vacibdir.

Əsas səmərəlilik göstəriciləri:

Kombinə edilmiş nisbət: Birləşdirilmiş əmsal sığortaçının anderraytinq fəaliyyətini qiymətləndirmək üçün istifadə olunan əsas göstəricidir. O, çəkilmiş itkilər, xərclər və qazanılmış mükafatlar arasındakı əlaqəni ölçür. 100%-dən aşağı birləşmiş əmsal anderraytinq mənfəətini, 100%-dən yuxarı isə anderraytinq üzrə zərəri göstərir.

Zərər nisbəti: Zərər nisbəti baş vermiş zərərlərin qazanılmış mükafatlara nisbətini ölçür və sığortaçının iddiaların idarə edilməsinin səmərəliliyinin mühüm göstəricisidir. O, sığortaçının risk qiymətləndirməsinin, iddiaların idarə edilməsinin və anderraytinq təcrübələrinin effektivliyini əks etdirir. Daha aşağı itki əmsalı daha yaxşı risk seçimi və idarə edilməsi, iddiaların səmərəli həlli və siyasətlərin dəqiq qiymətləşdirilməsi deməkdir(2/sh 20-22).

Xərc nisbəti: Xərc nisbəti sığortaçının əməliyyat xərclərini qazanılmış mükafatların faizi kimi ölçür.

Bu, sığortaçının xərclərin idarə edilməsi təcrübələrinin səmərəliliyini qiymətləndirməyə kömək edir. Daha aşağı xərc nisbəti daha yaxşı xərclərə nəzarət, sadələşdirilmiş əməliyyatlar və resurslardan səmərəli istifadəni göstərir. Sığortaçılar yüksək keyfiyyətli xidmət göstərməklə öz xərc nisbətini minimuma endirməyi hədəfləyirlər.

İddialara baxılma müddəti: İddiaların səmərəli işlənməsi müştəri məmnuniyyəti və saxlanılması üçün çox vacibdir. Bu göstərici sığorta iddialarının işlənməsi və ödənilməsi üçün sərf olunan vaxtı ölçür(3/sh45-46). Daha qısa emal müddəti təkmilləşdirilmiş səmərəliliyi, müştəri xidməti və iddiaların effektiv idarə edilməsini göstərir. Sığortaçılar iddiaların işlənməsini sürətləndirmək və müştəri təcrübəsini artırmaq üçün sadələşdirilmiş proseslər, rəqəmsal həllər və avtomatlaşdırılmış sistemlərdən istifadə edirlər.

Səmərəlilik Göstərici Sisteminin üstünlükləri:

Sığorta sektorunda səmərəlilik göstəricilərinin kompleks sisteminin tətbiqi bir sıra üstünlüklər verir:

Performansın Qiymətləndirilməsi: Səmərəlilik göstəriciləri sığortaçılara əməliyyat fəaliyyətini qiymətləndirmək və onu sənaye meyarları ilə müqayisə etmək üçün obyektiv ölçülər təqdim edir. Bu qiymətləndirmə məlumatlı qərar qəbul etməyi asanlaşdırır, güclü və zəif tərəfləri müəyyən edir və sığortaçılara təkmilləşdirmə üçün real hədəflər qoymağa imkan verir.

Əməliyyatın təkmilləşdirilməsi: Əsas səmərəlilik göstəricilərinin müəyyən edilməsi və monitorinqi sığortaçılara təkmilləşdirmə üçün sahələri müəyyənləşdirməyə və proseslərini optimallaşdırmağa kömək edir. Bu, onlara əməliyyatları sadələşdirməyə, xərcləri azaltmağa, məhsuldarlığı artırmağa və darboğazları aradan qaldırmağa imkan verir.

Rəqabət üstünlüyü: Səmərəli sığortaçılar rəqabətqabiliyyətli mükafatlar təklif etmək, yeni müştəriləri cəlb etmək və mövcud müştəriləri saxlamaq üçün daha yaxşı mövqe tuturlar(4/sh97-100).Səmərəliliyin artırılmasına diqqət yetirməklə, sığortaçılar izdihamlı bazarda fərqlənə və rəqabət üstünlüyü əldə edə bilirlər. Onlar texnologiyaya sərmayə qoya, innovativ məhsullar inkişaf etdirə və üstün müştəri xidməti göstərə, bununla da bazar payını və gəlirliliyini artırır bilirlər.

Müştəri Məmnuniyyəti: Təkmilləşdirilmiş əməliyyat səmərəliliyi təkmilləşdirilmiş müştəri xidmətinə, iddiaların daha sürətli işlənməsinə və daha yaxşı sığortalı təcrübəsinə çevrilir. Effektiv sığortaçılar operativ və dəqiq xidmətlər, fərdiləşdirilmiş qarşılıqlı əlaqələr və şəffaf ünsiyyət təmin etməklə müştəri məmnuniyyətini üstün tuturlar. Məmnun müştərilərin siyasətlərini yeniləmək, başqalarına müraciət etmək və sığortaçının ümumi böyüməsinə töhfə vermək ehtimalı daha yüksəkdir.

Ədəbiyyat siyahısı

- 1.Wikipedia, .
- 2.Elay Zeynallı -Səmərəliliyin qiymətləndirilməsi
- 3.Wang, K.Huang,Zang :Sığorta sənayesində səmərəliliyin qiymətləndirilməsi (2020),
- 4.Fenn,Lozani-Vivas A: Xərc səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

Система показателей эффективности в страховой сфере

Резюме

Показатели эффективности служат для страховщиков важным инструментом для оценки их эффективности, выявления областей, требующих улучшения, и обеспечения операционного совершенства. Внедряя надежную систему показателей эффективности, страховщики могут отслеживать свои ключевые показатели эффективности, измерять прогресс и принимать обоснованные решения для повышения эффективности. Показатели, обсуждаемые в этом эссе, дают ценную информацию о методах страховой компании по андеррайтингу, управлению претензиями, контроле затрат, удержании клиентов и инвестиционных стратегиях. В конечном счете, эффективная страховая компания имеет больше возможностей для решения рыночных проблем, обеспечения ценности для заинтересованных сторон и достижения устойчивого роста.

Эффективность является важнейшим фактором успеха в страховой отрасли, где компании стремятся оптимизировать операции, управлять затратами и приносить пользу держателям полисов. Для достижения этих целей страховые компании полагаются на комплексную систему показателей эффективности, которая помогает им измерять и улучшать свою работу. В этом эссе мы рассмотрим важность такой системы в страховом секторе и рассмотрим ключевые показатели, обычно используемые для измерения эффективности.

Key words: Efficiency, insurance, cost ratio, lost ratio

System of Efficiency Indicators in the Insurance Sector

Summary

Performance metrics serve as an important tool for insurers to evaluate their performance, identify areas for improvement, and ensure operational excellence. By implementing a robust system of performance indicators, insurers can monitor their key performance indicators, measure progress and make informed decisions to improve efficiency. The metrics discussed in this essay provide valuable insights into an insurer's underwriting practices, claims management, cost control, customer retention, and investment strategies. Ultimately, an efficient insurance company is better positioned to

address market challenges, deliver value to stakeholders, and achieve sustainable growth.

Efficiency is a critical success factor in the insurance industry, where companies strive to optimize operations, manage costs and deliver value to policyholders. To achieve these goals, insurance companies rely on a comprehensive system of performance indicators that help them measure and improve their performance. In this essay, we will examine the importance of such a system in the insurance sector and examine the key indicators commonly used to measure efficiency

Ключевые слова: Эффективность, страхование, коэффициент затрат, коэффициент убыточности.

Redaksiyaya daxil olma tarixi: 06.15.2022

Çapa qəbul olunma tarixi: 05.02.2023

Elmi rəhbər: Dos. Ə.İ.Əliyev
tərəfindən çapa tövsiyə olunmuşdur